

УДК 821.09.161.2«19»(092)СИМОНЕНКО

DOI <https://doi.org/10.32782/2522-4077-2025-214.2-10>

ЖАНРИ, ПОЕТИКА ЛІРИЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ ВІРШІВ ВАСИЛЯ СИМОНЕНКА

GENRES AND POETICS OF LYRICAL COMPOSITION IN VASYL SYMONENKO'S POEMS

Мелешко В. А.,*orcid.org/0009-0008-1193-5844**кандидат філологічних наук, доцент,**доцент кафедри української літератури**Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка***Шапаренко М. П.,***викладач української мови та літератури**Державного навчального закладу**«Решетилівський професійний аграрний ліцей імені І.Г. Боровенського»*

У статті на матеріалі лірики українського письменника-шістдесятника Василя Симоненка розкрито жанрову специфіку окремих його творів та осмислено поетику композиції того чи того вірша.

Доведено, що лірика В. Симоненка в аспекті жанру багатоманітна. Це – громадянсько-патріотичні поліфонічні вірші-інтерпретації; інтимні (рідше – інтимно-пейзажні) вірші-одивнення; лірична колискова-казка; психологічна поезія; гумористичні та інвективні жанри, зокрема гостро викривальні звернення, гумористично-сатиричні мініатюри, гумористичні та сатиричні епітафії, поетичні послання тощо. Деякі твори перебувають на межі кількох жанрів: на перехресті пейзажної та філософської лірики; на межі громадянської і філософської лірики, почасти публіцистики тощо.

З'ясовуючи сутність питання про композицію ліричних текстів В. Симоненка, авторки спиралися на теоретико-літературні постулати про те, що складниками композиції є дві групи головних елементів – текстуальних і надтекстуальних, та на те, що в ліричному творі увага в композиційному аспекті концентрована на розвитку почуття. Тому при композиційному аналізі конкретного вірша В. Симоненка виділяли переконливі етапи розгортання почуття (вихідний момент у розвитку почуття; власне розвиток почуття; кульмінація ліричного почуття (не завжди надається для виокремлення; авторський висновок). У статті акцентовано: В. Симоненка нерідко вдається до сконцентровано-афористичного виразу, який стає «мораллю» твору.

Для громадянсько-патріотичних поліфонічних віршів-інтерпретацій В. Симоненка, переконані науковиці, прикметні громадянська відповідальність та пристрасність. Автор реалізує їх передовсім за допомогою стилістичного прийому контрастності.

Таким чином, авторки у своїй статті зреалізували кілька наукових завдань: виокремили жанрову природу віршів В. Симоненка; проаналізували твори різних жанрів, щоб засвідчити широку амплітуду мистецького світу автора; спираючись на теоретико-літературні аспекти композиції ліричних словесних полотен, розкрили поетику композицій окремих віршів митця-шістдесятника.

Ключові слова: Василь Симоненко, лірика, жанр, поетика, композиція, розвиток почуття.

The article contains results of the thorough analysis of Vasyl Symonenko's oeuvre. It reveals the genre specificity of some of his lyrics, as well as highlights the poetics of the composition of his certain poems.

It was proven that Vasyl Symonenko's poetic works have genre diversity. Among them one can find civic-patriotic polyphonic poems-interpretations, intimate (rarely intimate-landscape) poems-wonders, lyrical lullaby-fairy tale, psychological poetry; also, humorous and invective genres, sharply accusatory appeals in particular, humorous and satirical miniatures, humorous and satirical epitaphs, poetic messages, etc. It is worth mentioning that some of Vasyl Symonenko's works are on the borderline between several genres: at the

crossroads of landscape and philosophical lyrics, on the borderline between civic and philosophical lyrics, partly journalism.

In determining the essence of the poems' composition by Vasyl Symonenko, the authors relied on, firstly, theoretical and literary postulates that the composition's constituents are two groups, textual and supra-textual, of main elements, and, secondly, on the fact that in a lyrical work the focus in terms of composition is mainly grounded on the genesis of feelings. Therefore, in the compositional analysis of a certain poem by Vasyl Symonenko the following convincing stages of the unfolding of feelings (the starting point in the genesis of feelings; the proper genesis itself; the culmination of lyrical feeling, though not always possible to identify, and the author's conclusion) were successfully identified.

The article makes an emphasis on the fact that Vasyl Symonenko often resorts to concentrated aphoristic expressions, which become the "moral" (similar to a fable) of the work. A significant number of the author's poems end precisely with an aphorism, which makes it possible to assert that in such cases the lyrical composition acquires, to a certain extent, the traits of epic poetry.

The civic-patriotic polyphonic poems-interpretations of V. Symonenko, the scientists are convinced, are characterized by civic responsibility and passion. The author realizes them primarily through the stylistic device of contrast.

Thus, the authors in their article have implemented several scientific tasks: they have identified the genre nature of V. Symonenko's poems; they have analyzed works of various genres to demonstrate the wide amplitude of the author's artistic world; based on the theoretical and literary aspects of the composition of lyrical verbal canvases, they have revealed the poetics of the compositions of individual poems by the artist of the sixties.

Key words: Vasyl Symonenko, lyrics, genre, poetics, composition, genesis of feelings.

Постановка проблеми. Василь Симоненко (1935–1963) – шістдесятник, тобто представник молодого покоління української інтелігенції, яке відкрито відроджувало національну культуру, відстоювало самобутність нації. На відміну від постійного наукового інтересу до творчості шістдесятників загалом дискурс одного з найвиразніших поетів того часу ще й досі залишається мало дослідженим, передовсім у жанровому аспекті та в плані композиції його ліричних зразків, що й визначає актуальність нашої статті. Актуальність статті употужнює ювілей митця: у 2025-му році В. Симоненкові виповнилося б 90.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Як стверджує авторка дисертації «Василь Симоненко: еволюція стилю і рух тексту» Дана Ткаченко, про різні грані феномена автора-шістдесятника «писали В. Брюховецький, М. Вінграновський, О. Гончар, В. Гончаренко, Б. Горинь, М. Гнатюк, Є. Гуцало, І. Бердник, Б. Бойчук, Н. Бернадська, В. Біленко, В. Брюгген, С. Буряченко, І. Дзюба, І. Дробний, Є. Дудар, П. Засенко, М. Жулинський, М. Ільницький, М. Кіпоренко, Л. Кореневич, В. Костюченко, М. Коцюбинська, І. Кошелівець, С. Крижанівський, Ю. Лазебник, В. Лисенко, В. Модрич-Верган, В. Моренець, О. Мусієнко, М. Наєнко, Ф. Неуважний, Б. Олійник, В. Онойко, Д. Павличко, В. Пахаренко, В. Поліщук, М. Рачук, Л. Рудницький, Є. Сверстюк, І. Світличний, М. Слабошпицький, Ю. Смолянський, М. Сніжко, М. Сом, В. Стус, Г. Суховершко, Л. Танюк, Л. Тарнашинська, С. Тельнюк, А. Ткаченко, І. Шанковський, А. Шевченко, Л. Шитова, М. Шудря, В. Яременко, Я. Ярош та інші літератори й науковці» [1, с. 6]. З-поміж новіших досліджень, які дотичні до теми нашої статті, вважаємо праці Ігоря Павлюка [2], Тетяни Масловської [3], у яких порушено наукові питання поетики і лірики, й епосу В. Симоненка.

Мета статті – осмислити провідні жанри лірики Василя Симоненка та окреслити поетичальні особливості композиції окремих віршів автора.

Виклад основного матеріалу. У Василя Симоненка представлені зразки всіх *літературних родів*: епосу (книга новел «Вино з троянд»), лірики (прижиттєва збірка «Тиша і грім», посмертні «Земне тяжіння», «Берег мовчання»), драми (драматургія для театру та кіно [див.: 1, с. 134–114]), ліро-епос (низка поем, байки, балади, віршовані новели («Дума про щастя», «Повернення»), віршовані казки («Цар Плаксій та Лоскотон», «Казка про Дурила»)). Найвиразніше себе уродженець полтавських Біївців представив у поетичній ліриці, яка на рівні *жанровому справді* строка:

– громадянсько-патріотичні поліфонічні вірші-інтерпретації («Минуле не вернуть», «Межа», «Задивляюсь у твої зіниці...», «Гранітні обеліски, як медузи... (Пророцтво 17 року)», «Є тисячі доріг...», «Безсмертні предки», «Прирученим патріотам», «Ровесникам» тощо);

– інтимні (рідше – інтимно-пейзажні) вірші-одивнення («Скільки б не судилося страждати...», «Осінній дисонанс», «З вікна», «Світ який – мереживо казкове!..», «Я тобі галантно не вклонюся», «Любов», «Цвіла ромашка в полі на межі»);

– лірична колискова-казка («Лебеді материнства»);

– психологічна поезія («Я», «Некролог кукурудзяному качанові...», «Сонце впало на сизу хмару», «Моя мова», «Дзвенять німою тугою ліси»);

– гумористичні та інвективні жанри, зокрема а) гостро викривальні звернення («Пересторога славолюбцеві», «Лист до всесвітнього обивателя», «Догматики», «До суєсловів», «Кривлякам»); б) гумористично-сатиричні мініатюри (цикли «Заячий дріб»); в) гумористичні та сатиричні епітафії («Мандрівка по цвинтарю»); в) поетичні послання (мініатюри-відповіді Миколі Сому, Олесеві Лупію, Дмитрові Павличку, Івану Дзюбі та ін.).

Стверджуємо, що частина творів автора-ювіляра перебуває на межі кількох жанрів: вірш пейзажна медитація – на перехресті пейзажної та філософської лірики; вірш як декларація – на межі громадянської і філософської лірики, почасти публіцистики тощо. Наприклад:

Я не люблю зими – вона така убога.

Одноманітна. Барвами скупа,

І місяць білий – круглий, як луна, –

Втопає в царстві мертвого й німого.

Я не люблю зими – вона така убога [4, с. 81].

Межевими вважаємо твори В. Симоненка, у яких домінує образ України. Дисертант Олександр Каленченко переконаний, що у «звертаннях до України В. Симоненко створює особливий ліричний план, власну інтимну поетичну мову. Почуття поета стають патріотичними, глибоко-особистими. На макросвіт Батьківщини екстрапольовано образи мікросвіту поета, тому образ рідної землі споріднений з образом матері» [5, с. 75].

Отже, стверджуємо ми, такі вірші позначені переплетенням інтимності та громадянськості: образ України творений на основі особистісних цінностей, ідеалів ліричного героя / автора, у ньому відображено життя самого митця, його матері, народу, нації.

Вірші, у яких порушена філософська проблема щастя, у жанровому плані так само межові – на межі громадянської та інтимної лірики («Покара», «Ну – хіба не фантастично», «Чадра»).

Певно, існують інші критерії виокремлення жанрової природи творів В. Симоненка, але ми зупинилися саме на таких параметрах.

Отже, лірика В. Симоненка включає інтимні, пейзажні, громадянські (публіцистичні, патріотичні), гумористичні та інвективні жанри, зокрема послання, сатиричні епітафії тощо. Жанрова різноплановість уможлиблює думку про багатий мистецький світ автора, глибину його образного мислення.

Творчість Василя Симоненка стала своєрідним новітнім продовженням мистецького генія Тараса Шевченка, оскільки в основі написаного автором-шістдесятником лежить нерозривна єдність між світобаченням та його естетичним чуттям / вправністю / художньою майстерністю. Те, що прикметне і для Шевченкового вірша. Так само єднає «витязя молодого української поезії» (Олесь Гончар) з великим Кобзарем національний імператив у їхніх поезіях та насиченість гострими й болючими питаннями.

Пригадаймо: 1) Тарас Шевченко занотував у своєму «Журналі» (щоденнику): «Історія мого життя складає частину історії моєї Батьківщини», 2) свій життєпис Василь Симоненко так само висловив лаконічно: «Я – українець! Ось і вся моя автобіографія», 3) науковці зазначали: В. Симоненко належить до тих людей, чий біографії треба вивчати як частку історії України. Переконані: автор витворив власну біографію та біографію українського часопростору.

Жанр громадянсько-патріотичні поліфонічні вірші-інтерпретації виокремлюємо на основі поєднання кількох тематично-змістових вимірів:

1) вимір *мотиву* (тематичний вимір) – громадянсько-патріотичні поезії. У цьому зв'язку покликаємося на науковців. Зосібна, автори підручника «Теорія літератури» ведуть мову про ідейно-тематичну класифікацію лірики, на основі якої «лірика поділяється громадянську (або політичну), філософську, пейзажну, любовну (або інтимну)» [1, с. 286];

2) вимір *естетичний* (формальний вимір) – як інструмент художнього переломлення дійсності. Отже, *поліфонічний* вірш такий, у якому переплетено голоси автора-поета та ліричного героя (відразу приклад: *«І миті жодної / не можна повернути, / Щоб заново, / по-іншому прожити»* (1962) [5]); це своєрідний полілог між митцем і читачем;

3) вимір *особистісний* – як суб'єктивна інтерпретація реальності крізь призму власне авторських емоцій, почуттів, переживань, настрою.

Міркуємо: поштовхом до створення вірша «Гранітні обеліски мов медузи», який із цензурних міркувань названий «Пророцтво 17 року», стало потрясіння, викликане трагедією, що відкрилася перед його автором на місці поховання жертв сталінських репресій у Биківні. Тому назва «Пророцтво 17 року» явно штучна і зроблена, щоб відвернути увагу від коректного трактування події. На думку літературознавця-емігранта Івана Кошелівця, цей твір «за силою гніву і пристрасті, може, і не мав собі рівного у світовій літературі: *Мільярди вір – зариті у чорнозем, / Мільярди щастя – розвіяні у прах... / Душа горить, палає лютий розум, / І ненависть регоче на вітрах»* [6].

Вірш «Я...» – маніфестальна сповідь поета про своє «я», горде, безкомпромісне, гідне звання людини. Бездушне чиновництво намагалося зробити з народу *«сіру слухняну масу»*, бездумного «гвинтика», що прямує в якесь міфічне *«світле майбутнє»*. Найкращі представники нації протестували проти цього, боролися і заявляли про свою свободу та самодостатність. Симоненко експресивно й переконливо протиставляє диктатові сили, авторитарності (з *«очищами, повними блекоти»*, з *«рябим лицем»*, що *«кривилось від гніву»*) образ власного «я», життєздатність уселюдської спільноти, у якій кожна людина – неповторна, бо *«ми – не безліч стандартних “я”, а безліч всесвітів різних»*. Тож треба навчитися поважати себе, тому що *«тільки тих поважають мільйони, хто поважає мільйони “я”»*. Людина – то цілий світ. *«На світі безліч таких, як я, але я, їй-богу, один»*.

Афористичний висновок вірша «Я...» можна сприймати як максимум самого поета, його розуміння призначення й цінності кожної людини на землі.

У багатьох зразках громадянсько-патріотичних поліфонічних віршах-інтерпретаціях автор тяжіє до сконцентровано-афористичних виразів, які набувають виразних ознак моралі: *«Але правди в брехні не розмішуй, / Не ганьби все підряд без пуття, / Бо на світі той наймудріший, / Хто найдужче любить життя»* [4, с. 62]. Такі поезії уможливають думку про відкриту громадянську свідомість автора.

В основу віршів-одивнень автор В. Симоненко поклав прийом поетичного зачудування, який полягає у створенні такого словесного образу (можливо, художньої ситуації), що спричиняє подив, оскільки є дуже далеким від можливого, майже нереальним, відірваним від буденщини.

«Скільки б не судилося страждати...» жанрово означений нами крізь призму художнього прийому одивнення. Почуття захоплення появою нового життя, його незбагненністю передано словами вдячності матері і власній долі:

Скільки б не судилося страждати,

Все одно благословлю завжди

День, коли мене родила мати

Для життя, для щастя, для біди [4, с. 76].

Прийом одивнення помічаємо у вірші «Осінній дисонанс». У ньому образ похмурої ночі автор створив за допомогою поєднання художньої рецепції площин життя – природної, люд-

ської, художньої. Накладання різнорідних площин увиразнює образний поліфонізм вірша, мотиви внутрішнього протистояння плинові часу, що супроводжуються напруженим переживанням скороминучості життя: *«Небо скуйовджене і розколисане / Дрантя спустило на темні бори. / Сонного місяця сива лисина / Полум'ям сизим горить»* [4, с. 76].

Найвиразнішим віршем-одивненням вважаємо твір «Світ який – мереживо казкове!...». Домінантний концепт *світ* у цій поезії – двозначний, адже він викликає подив й одночасно підданий одивненню. Констатуємо, що концепт «*світ*» разом з підсилювальним компонентом «*який*» виконує роль анафори (перша і друга строфи). Таким чином автор творить і утверджує багатогранний Всесвіт, усе прекрасне довкілля.

Світ – основа емоційно наснаженого порівняння: «*мереживо казкове; ні краю, ні кінця*» (друге порівняння – фразеологізм, що уможливило ще глибинніший вияв безконечності, неосязності світу).

Стилістично-композиційний прийом, що передбачає повторення концепту «*світ*» впродовж вірша, на кшталт риторичного звертання: *Світе мій гучний... чи Гуркочи у долю мою, світе...*, – свідчить про особливу смислову значущість та естетичну вагомість образу, який обрамлює собою (розпочинає / завершує) окремі поетичні рядки.

Спостерігаємо важливу роль персоніфікованого звертання, увиразненого художньою одиницею, поєднаною асиндетоном і полісиндетоном: *Світе мій гучний, мільйонноокий, Пристрасний, збурунений, німий, Ніжний і ласкавий, і жорстокий...* Особливу виразність має гіперболічний епітет-оказіоналізм «*мільйонноокий*». Автор своєрідно відтінює багатомірність і красу Всесвіту.

Риторично-заклична анафора: *Дай мені у думку динаміту, Дай мені любові, дай добра...*, – виділяє, увиразнює увесь комплекс поезії, привертає увагу до твореного, посилюючи його спонукальну тональність, динамічність.

Низка риторичних окликів – «*налий*», «*гуркочи*», «*не шкодуй*», «*не жалій*» – виражає спонукання, безпосередньо передаючи прохання, благання й заповітні думки автора, надаючи йому експресивної сповідальності.

Образну систему твору в цілому доповнюють *метафорично* розгорнені перенесення, наділені смисловими відтінками таких понять, важливих для життєвого кредо автора, як світло, добро, внутрішня гармонія душі («*Сонцем душу жадібну налий!*»); натхнення, незламна сила, непереможна, грізна міць людського духу («*Дай мені у думку динаміту*»).

Ідея національної самосвідомості, самозбереження, невіддільної єдності власної долі з долею України сконцентрована в традиційно символічному образі *Дніпра* – втіленні національно-історичної пам'яті українського народу. Кінцівка вірша – патетичний заклик, який оригінально підсумовує його жанрову природу, прийом одивлення: «*Не шкодуй добра мені, людині, / Щастя не жалій моїм літам – / Все одно ті скарби по краплині / Я тобі закохано віддам*».

Одивнення помічаємо і в поезії «*Ти знаєш, що ти людина?*». У ньому поет наголошує на цінності й унікальності людської особистості. Зіставляючи зовнішні та сутнісні риси образу людини в неповторності і безмежності їх виявів, В. Симоненко акцентує швидкоплинність людського життя. Тому, використовуючи публіцистичні засоби, він ставить питання прямо, аби примусити свого читача замислитися над своєю особистістю: «*Ти знаєш, що ти – людина? / Ти знаєш про це чи ні? / Усмішка твоя – єдина, / Мука твоя – єдина, Очі твої – одні* [4, с. 133].

Наголос на необхідності реалізувати свою особистість, і, таким чином, надати смисл своєму існуванню – змістова домінанта всього вірша.

Аналіз навіть окремих віршів В. Симоненка підтверджує думку про їхню жанрову строка-тість та підпорядкування жанровому складникові значного числа художніх засобів, образів і прийомів.

Переконані: лірична композиція багатьох поезій автора-шістдесятника прикметна вже початковою емоційно-почуттєвою напругою, яка в подальшому набирає іншого настроєвого ладу.

Вірш «Жорна», який відкриває єдину прижиттєву книгу автора, розпочинається динамічним зображенням матері, котра перетирає зерно на борошно. Спочатку увага на *руках* матері, «*від втоми чорних*». Далі – на *жорнах*. Наступна «картина» – *очі* матері: «*Журливо мліли очі сумовиті*» [6]. Цей рядок так само містить елементи динаміки, адже перед нами не просто очі як деталь портрету – очі «мліють». Для показу цієї ознаки потрібна часова тривалість. Очі матері стають центром, навколо якого будується весь епізод. Журливі очі композиційно пов'язані із миготінням каганця та світлим борошном. Разом вони утворюють своєрідний трикутник, у якому «дзеркало душі» акумулює невиразне світло каганця, відбите борошном. Тепер стає зрозумілим, чому очі «мліють» – через них автор намагається передати гру світла. По-друге, очі – свідок метаморфози: жовте зерно стає білим борошном: «*І сіялось не борошно, // а мука...*» (8 і 9 рядки); «*...і борошно, // мов біла кров, лилось...*» (16 і 17 рядки) [4].

Композиційна специфіка найвідомішого вірша «Лебеді материнства» В. Симоненка – питання складне й водночас цікаве.

По-перше, важливу роль у цьому ліричному творі відіграє надтекстуальний складник композиції. Мовимо про заголовок: назва «Лебеді материнства» – символічна. Титул поезії митця-ювіляра закодував у собі такі значеннєві вияви, як материнство, дитинство, Україна.

В. Симоненко, певно, бачив мальованих на церетках лебедів, що прикрашали стіни хати; мабуть, спостерігав і за реальними лебедями, які були і є нині на теренах благословенної Полтавщини. Можливо, чув про лебедину вірність, про опіку птахів над своїм потомством. Ці реальності стали основою для символізації, явленої передовсім у назві.

По-друге, вірш надається для розкриття одного з елементів композиції – сюжету. У цьому випадку не подієвого, а художньо-образного, що дозволяє поділити твір Симоненка на кілька лірично-сміслових частин.

Початок поезії в композиційно-сюжетному «прочитанні» – ліричний заспів: «*Мріють крилами з туману / лебеді рожеві*» (усі цитати твору «Лебеді материнства» за позицією в списку джерел № 7). Тут лебеді – єдність двох стихій / просторів: води («з туману») і повітря («крилами»), отже, це птахи життя. Впадає в око, що лебеді «мріють», тобто їхні обриси нечіткі, бо, певно, сприйняті дитиною чи уявно бачені матір'ю; можливо, елемент сновидіння. У цьому зв'язку «багатоярусно» можна трактувати концепт *туман*: 1) уже зазначений нами як вода; 2) як первісний стан душі (мабуть, тут асоціативно напливає біблійна думка, що душа мусить вийти із туману до світла, відкритості).

Рядок «*Сиплють ночі у лимани зорі сургучеві*» – перехід від заспіву до основної частини поезії. Автор виводить ліричну оповідь у просторинь Всесвіту, тож з'являються *зорі* – символ світла. Епітет *сургучеві* дещо незвичний, проте первісне значення цього слова – забарвлена тверда смола, віск. Поет представив далеке через близьке, знайоме. Проте, пам'ятаючи, що сургуч використовують для опечатування посилок, конвертів з листами, «прочитуємо» цей епітет як відчуття недосяжності, яка постійно манить людину до небуденності.

Заглядає в шибу казка сивими очима,

Материнська добра ласка в неї за плечима. Ця строфа – композиційний елемент казки, світлої, доброї, фантастичної.

Ой біжи, біжи, досадо, не вертай до хати,

Не пуцу тебе колиску синову гойдати.

Припливайте до колиски, лебеді, як мрії,

Опустіться, тихі зорі, синові під вії – строфа (дві в одній) композиційно наближається до міфу та водночас до молитви-замовляння. Звідси доходимо висновку: специфікою композиції «Лебедів материнства» є єдність різних жанрових начал, особливостей.

У В. Симоненка послідовно охудожнені два різні типи національного світоуявлення. Спочатку земне – вибір друзів, дружини – справа розуму, здорового глузду. Це діалектика антропоцентризму.

Вибір Батьківщини й рідної матері – ієрархічні шаблі, долання яких лише на швидкий погляд зумовлене волею людини. Насправді це незвичні величини, ціннісні категорії, національна ментальність. Композиція «Лебедів...» відбиває силу національного наповнення й національної напруги:

Можна все на світі вибирати, сину, /

Вибрати не можна тільки Батьківщину.

На нашу думку, у цій строфі закодована теза національної свідомості, яка нині, у час російсько-української війни, розширена / підтверджена тисячами смертей українців-воjakів, котрі пам'ятали найвеличнішу материнську настанову, котрі вибрали БАТЬКІВЩИНУ – свою Україну.

Висновки. Отже, лірика митця включає інтимні, пейзажні, громадянські, гумористичні та інвективні жанри. Така різноплановість уможливорює думку про багатий мистецький світ автора, глибину його образного мислення. Лірична композиція багатьох поезій В. Симоненка прикметна вже початковою емоційно-почуттєвою напругою, яка в подальшому набирає іншого настроєвого ладу. Найвиразнішим прикладом власне симоненківської композиції є вірші «Лебеді материнства», «Дума про щастя», «Закохана». Поетика композиції лірики В. Симоненка уможливорює думку про оригінальність його письма. Композиція поезій автора – багатоманітна, завжди «свіжа», притаманна саме йому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Ткаченко Дана. Василь Симоненко: еволюція стилю і рух тексту. Дис. ... канд. філол. н. 10.01.01 – українська література. Київ, 2012. 195 с.
2. Павлюк І. Поетика публіцистики і прози Василя Симоненка. *Вісник Львівського університету. Серія Журналістика*. 2019. Вип. 46. С. 29–36.
3. Масловська Т. Індивідуальність поетики Василя Симоненка. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Філологія. 2015 № 19. Т. 2. С. 29–32.
4. Симоненко В. Берег чекань. Київ : Наукова думка, 2001. 324 с.
5. Каленченко О. Поліфонізм поетичного дискурсу шістдесятництва (В. Симоненко, М. Вінграновський, В. Підпалій). Дис. ... канд. філол. н. 10.01.01 – українська література. Київ, 2009. 163 с.
6. Симоненко В. Тиша і грім. URL: <https://www.ukrlib.com.ua/books/printitzip.php?tid=367>.

Дата надходження статті: 28.07.2025

Дата прийняття статті: 25.08.2025

Опубліковано: 16.10.2025